

Statens vegvesen

Hordaland fylkeskommune
20 MAI 2016

Hordaland fylkeskommune
E134 Åkrafjorden v/Ingvar Skeie
Postboks 7900
5020 BERGEN

Behandlende enhet:
Region vest

Saksbehandler/telefon:
Kristian Bauge / 55516337

Vår referanse:
16/28476-7

Deres referanse:

Vår dato:
12.05.2016

Innføring av nytt takst- og rabattsystem

Gjennom behandling av Prop. 1 S Tillegg 2 /Innst. 13 S (2015-2016) er det innført nytt takst- og rabattsystem for nye bompengeprojekt. I følge proposisjonen ser en for seg at omlegging av takst- og rabattsystemet for eksisterende prosjekt blir sett i sammenheng med gjennomføring av ny organisering av bompengesektoren og etablering av regionale bompengeselskap. Vi viser i den forbindelse til brev fra Statens vegvesen Vegdirektoratet av 27.04.2016 der Vegdirektoratet ber Statens vegvesens regioner om å starte arbeidet med omlegging til nytt takst- og rabattsystem i tråd med rammene gitt av Samferdselsdepartementet.

De nye rammene for takst- og rabattsystemet medfører at tilleggsavtaler med forskuddsbetaling mot rabatt avvikles. Det skal etableres en ordning som gir 20 pst. rabatt for kjøretøy i takstgruppe 1¹ ved gyldig AutoPASS-avtale og -brikke. Rabatt for takstgruppe 2² faller bort. Omlegging til det nye takst- og rabattsystemet kan skje selv om prosjektet ikke skal legges til et av de nye regionale bompengeselskapene som er under etablering, men det vil være et krav at prosjekt som inngår i de nye bompengeselskapene har innført nytt takst- og rabattsystem. For prosjekt som har mindre enn tre år igjen av innkrevingsperioden vil det ikke være aktuelt å legge om takst- og rabattsystemet. For Statens vegvesens region vest gjelder dette Nord-Jæren bompengeselskap AS og Folgefonntunnelen AS.

Det vil være opp til styret i de enkelte bompengeselskap å avgjøre om selskapet skal omlegge takst- og rabattsystemet i tråd med de nye føringene fra Samferdselsdepartementet. Statens vegvesen ønsker derfor tett dialog med bompengeselskapene for å utarbeide forslag til nye takster som skal følge det nye takst- og

¹ Kjøretøy med totalvekt til og med 3500 kg. samt kjøretøy registrert i Autosys i klasse M1

² Kjøretøy med totalvekt over 3500 kg.

Postadresse
Statens vegvesen
Region vest
Askedalen 4
6863 LEIKANGER

Telefon: 02030
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Nygårdsgaten 112
5008 BERGEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Landsdekkende regnskap

9815 Vadsø

rabattsystemet, og sikre at retningslinjene for omlegging av systemet skjer i tråd med føringene fra Samferdselsdepartementet. Selskapenes kontaktperson i Statens vegvesen, region vest i forbindelse med omleggingen vil være Kristian Bauge. Dersom dere har spørsmål, ber vi dere ta kontakt med Kristian på e-post kristian.bauge@vegvesen.no eller tlf. 40454004.

Proessen frem mot omlegging av takst- og rabattsystemet vil være at Statens vegvesen ved dette brevet ber styrene i bompengeselskapene gjøre vedtak om at prosjektet/pakken skal ta i bruk det nye takst- og rabattsystemet. Det blir så lagt opp til en samlet lokalpolitisk behandling der kommunestyrene og fylkestingene blir orientert om hvilke selskap som vil ta i bruk det nye takst- og rabattsystemet. Fylkestingenes vedtak vil så inngå i en felles Stortingsproposisjon for hele landet der Stortinget informeres om hvilke selskap som legger om takst- og rabattsystemet iht. de nye retningslinjene. Vi tar sikte på å gjennomføre omlegging til nytt takst- og rabattsystem innen utgangen av 2017.

Statens vegvesen vil benytte de rapporterte passerings- og inntektstallene fra selskapenes regnskapsrapportering for 2015, samt data fra driftsselskapene som utgangspunkt for beregning av ny takst for takstgruppe 1 og takstgruppe 2.

Prop. 1 S Tillegg 2 (2015–2016) <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-tillegg-nr.-2-20152016/id2460397/?ch=1&q=>

Innst. 13 S (2015–2016) <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2015-2016/Inns-201516-013/>

Statens vegvesen, region vest
Med hilsen

Tone Margrethe Oppedal
Avdelingsdirektør

Kristian Bauge

Likelydende brev sendt til
Askøy Bompengeselskap AS, Postboks 323, 5323 KLEPPESTØ
Bergen Bompengeselskap AS, Rådhuset, 5020 BERGEN
Bømlo Vegselskap AS, Lonavegen 1, 5460 HUSNES
Fastlandssambandet Halsnøy AS, Lonavegen 1, 5460 HUSNES
Finnfast AS, Postboks 285, 4002 STAVANGER
Folgefonn tunnelen AS, Rosendalsveien 10, 5470 ROSENDAL
Gjesdal bompengeselskap AS, Lonavegen 1, 5460 HUSNES

Hardangerbrua AS, 5781 LOFTHUS

Haugaland bompengeselskap AS, Postboks 285, 4002 STAVANGER

Haugalandspakken AS, Postboks 285, 4002 STAVANGER

Hordaland fylkeskommune, Postboks 7900, 5020 BERGEN

Jondalstunnelen AS, Agnes Mowinkelsgate 5, 5008 BERGEN

Kvam Bompengeselskap AS, Grovagjelet 16, 5600 NORHEIMSUND

Nord-Jæren bompengeselskap AS, c/o Vegfinans AS Øvre Eiker vei 14, 3048 DRAMMEN

Voss og Omland Bompengeselskap AS, Postboks 41, 5700 VOSS

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Statens vegvesen

Notat

Til: 4 Postmottak Region midt
5 Postmottak Region nord
2 Postmottak Region sør
3 Postmottak Region vest
1 Postmottak Region øst

Saksbehandler/telefon:
Konstantin Stensbak-Friesen / 41104865
Vår dato: 27.04.2016
Vår referanse: 16/28476-6

Fra: Kontor for bompengeforvaltning

Kopi: Ane Cecilie P Stepaschko
Brita Bye
Helge Oddvin Sandvik
Helge Rune Salvesen
Jan-Tore Knudsen
Jon-Terje Bekken
Knut Erik Bjerkan
Knut Wilberg
Leif Magne Lillebakk
Lill Gjevre
Siv Johanne Wisthus-Nohr
Stein Ødegaard
Åge K Jensen

Rammene for omlegging av takst- og rabattsystemet for igangsatte bompengeprosjekt

Vi viser til tildelingsbrev av 19. januar d.å. der departementet ber Statens vegvesen Vegdirektoratet om å starte et arbeid med sikte på å få på plass omlegging av takst- og rabattsystemet i eksisterende bompengeprosjekter. Videre viser vi til tidligere kontakt mellom Vegdirektoratet og regionene om saken, jf. vår e-post til regionkontaktene av 4. februar d.å.

Gjennom tildelingsbrevet har Samferdselsdepartementet delegert fullmakt til Statens vegvesen å endre takster og rabatter i eksisterende prosjekter. Endringen skal være i tråd med de føringer om det nye takst- og rabattsystemet som er gitt av Prop. 1 S Tillegg 2/Innst. 13 S (2015–2016). For å få til en mest mulig effektiv gjennomføring av omleggingen, har Vegdirektoratet bedt Samferdselsdepartementet om en del presiseringer og utdypinger knyttet til oppdraget. Samferdselsdepartementets tilbakemelding er gitt i vedlagt brev av 15. april d.å.

På bakgrunn av ovennevnte ber vi om at regionene starter arbeidet med omleggingen til nytt takst- og rabattsystem i tråd med rammene som er gitt av Samferdselsdepartementet. Vi ber

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 OSLO

Telefon: 02030
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfaret 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Landsdekkende regnskap
9815 Vadsø

samtidig om at regionen oppdaterer fremdriftsplanen for dette arbeidet og oversender denne til Vegdirektoratet innen 31. mai d.å.

For å sikre enhetlig praksis i etaten og at like saker behandles likt, forutsetter vi at arbeidet med omleggingen skjer i tett dialog mellom regionene og Vegdirektoratet. Det legges opp til følgende overordnede prosess for omlegging av takst- og rabattsystemet for igangsatte prosjekter:

1. Statens vegvesen ved den respektive region utarbeider faglig grunnlag for omleggingen av takst- og rabattsystemet for aktuelle bompengeprojekter i samråd med berørte bompengeselskaper.
2. Det faglige grunnlaget med forslag til lokalpolitiske vedtak oversendes Vegdirektoratet for gjennomgang og kvalitetssikring.
3. Etter at grunnlaget er kvalitetssikret i Vegdirektoratet, legger den respektive regionen saken fram for lokalpolitisk behandling.
4. Vegdirektoratet fatter nye takstvedtak og endrer takst- og rabattsystemet i sentralsystemet under forutsetning om lokalpolitisk tilslutning til omleggingen. Deretter kunngjøring m.v. etter ordinære rutiner.

Hvis dere har spørsmål, ber vi dere om å ta kontakt med deres regionkontakt i seksjon for Brukerfinansiering i Vegdirektoratet eller med Konstantin Stensbak-Friesen på e-post konstantin.stensbak-friesen@vegvesen.no eller tlf. 41104865.

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep.
0033 OSLO

Deres ref
16/28476-1

Vår ref
16/109-

Dato
15.04.2016

Innføring av nytt takst- og rabattsystem for eksisterende bompengeprojekt

Samferdselsdepartementet viser til henvendelse av 22.02.2016 vedrørende innføring av nytt takst- og rabattsystem for eksisterende bompengeprojekt.

Dere har i brevet lagt fram en overordnet gjennomføringsplan for omleggingen og konkretisert føringene som er gitt i Meld. St. 25 (2014-2015) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016). Videre ber dere oss om å avklare noen viktig spørsmål som er ventet å komme opp når dere etablerer dialogen med lokalpolitiske myndigheter. Avslutningsvis sier dere noe om prosess for revisjon av takstretningslinjene. De ulike temaene er kommentert/besvart nedenfor.

1. RAMMENE FOR OMLEGGING AV TAKST- OG RABATTSYSTEMET

Samferdselsdepartementets merknader står i kursiv under hvert punkt.

- Omleggingen skal resultere i at tilleggsavtaler avvikles, herunder avtaler for å oppnå lokal rabatt. *SD: Ja, det er målet. For eksisterende prosjekt er det imidlertid opp til lokale myndigheter å avgjøre dette.*
- Bompengeselskapets samlede inntektene skal ikke endres og den statlige, fylkeskommunale og/eller kommunale andelen skal ikke økes/reduceres som følge av omleggingen. *SD: Ja*
- Ved omleggingen skal brikkerabatt på 20 pst. for kjøretøy i takstgruppe 1 legges til grunn. *SD: Ja*
- Omleggingen skal ikke føre til en kostnadsomfordeling mellom lette og tunge kjøretøy. Dette gjelder med utgangspunkt i hva som faktisk blir belastet de enkelte takstgruppene, dvs. betaling etter rabatt. Det betyr at hovedregelen om at tunge

kjøretøy skal betale det dobbelte av lette kan fravikes slik at faktoren «antall ganger grunntakst» benyttes for å sikre omtrentlig samme kostnadsfordeling mellom lett og tung før og etter omleggingen. *SD: Ja*

- Omleggingen skal ikke føre til en kostandsomfordeling mellom lokaltrafikk og gjennomgangstrafikk. Det betyr at passeringstak og timesregel skal brukes i større grad for å kompensere for lokale rabatter. I tråd med gjeldende retningslinjer for passeringstak, legger vi til grunn at passeringstaket ikke kan settes lavere enn 40 passeringer pr. måned for bompengereordninger med enveis-innkrevning. Videre legger vi til grunn at timesregel kun kan innføres for bomringer. *SD: Vegdirektoratet får fullmakt til å avvike fra retningslinjene dersom det er nødvendig for å få gjennomført endringen. Se for øvrig kommentar under kap 3, første kulepunkt.*
- Omleggingen til det nye takst- og rabattsystemet kan skje selv om prosjektet ikke legges til et av de nye regionale bompengeselskapene. Det stilles imidlertid krav om at prosjekter som skal legges til et av de nye regionale bompengeselskapene skal innføre nytt takst- og rabattsystem. Dette for å redusere kompleksitet for de nye regionale selskapene. *SD: Ja*

2. TIDSPLAN

Dere skriver at det er sannsynlig at omleggingen til det nye systemet for de fleste av prosjektene (hvor vi får lokalpolitisk aksept for omleggingen) trolig vil skje i løpet av 2017. Vi har ikke innvendinger til fremdriftsplanen.

3. OM UAVKLARTE FORHOLD

Før det etableres en dialog med lokale myndigheter om omlegging ber dere om en nærmere avklaring på følgende områder (Samferdselsdepartementets merknader i kursiv):

- Hva mener departementet med utvidet bruk av passeringstak og timesregel?
SD: Etter innspill fra VD kom vi opp med dette forslaget. Tanken er at passeringstak/timesregel skal kunne veie opp for ulempene en del trafikanter opplever når lokale avtaler avvikles. Med utvidet bruk mener vi at det skal være mulig å sette passeringstaket lavere enn de 40 (60) som retningslinjene angir. VD må gjøre en konkret vurdering, i hvert enkelt tilfelle, om hvor stort inntektstap dette vil medføre. VD bør tilstrebe å sette passeringstaket på et nivå som hindrer en kostnadsoverveltning på gjennomgangstrafikk.
- Er det åpnet for å sette ned/opp takstnivået i prosjektet hvis det viser seg at prosjektet går bedre/dårligere enn forutsatt og at prosjektet kan finansieres innenfor forutsatt innkrevningstid?
SD: Vi legger ikke opp til noen endringer her. Det er i dag mulighet for å øke/sette ned takstene.
- Er det åpnet for at lokale myndigheter kan bruke lavere beregneteknisk rente for å sette ned takstene i prosjektet?
SD: Vi mener dette ikke bør blandes inn på nåværende tidspunkt. Det pågår et arbeide i departementet med å vurdere metodikken for håndtering av usikkerhet i bompengeproposisjoner. Departementet vil komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

- Rentekompensasjonsordningen ble ikke godkjent av Stortinget. Vi forutsetter dermed at føringen om at endringen av takster og rabatter skal være i samsvar med prinsippene for rentekompensasjonsordningen faller vekk. *SD: Ja*

4. REVISJON AV TAKSTRETNINGSLINJER

Samferdselsdepartementet ser at det er behov for å oppdatere håndbok om bompengeprojekter (V 718) inkludert takstretninglinjene. Vi ser samtidig at det vil være krevende å gjøre dette arbeidet mens det pågår store omleggingsprosesser som følge av bompengereformen. Dere skriver at dere, for å sikre implementeringen av nye takstgrupper og rabattsystem, vil gi føringer om dette overfor berørte aktører i eget skriv. Samferdselsdepartementet vil i den sammenheng minne om at Nye Veier AS er en berørt aktør.

Samferdselsdepartementet ber om at Vegdirektoratet gir tilbakemelding på når dere vil starte arbeidet med å revidere håndbok og takstretninglinjer.

Med hilsen

Ola Brattegard (e.f.)
avdelingsdirektør

Karin Johanne Jacobsen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.